

Handläggare
Silvia Schroeder
Telefon: 08-50814034

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2025-06-12

Remiss av motion om folkhögskolor som väg till självständighet och inkludering

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/372

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om folkhögskolor som en väg till självständighet och inkludering. Motionen har initierats av Andrea Hedin (M).

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att undersöka möjligheten till fler platser på folkhögskolor till unga under 18 år som varken studerar eller arbetar. Det är viktigt att tidigt fånga unga under 18 år som varken studerar eller arbetar med olika insatser för att minimera risken för långtidsarbetslöshet och utanförskap.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om folkhögskolor som en väg till självständighet och inkludering. Motionen har initierats av Andrea Hedin (M). Remissen ska besvaras senast den 9 september 2025. Övriga remissinstanser är:

- Stadsledningskontoret
- Arbetsmarknadsnämnden
- Utbildningsnämnden
- Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
- Kungsholmens stadsdelsnämnd
- Folkbildningsrådet
- Offentligägda folkhögskolors intresseorganisation
- Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation

Ärendet

Andrea Hedin (M) lyfter i sin motion att avsaknad av en gymnasieutbildning är en av de största riskfaktorerna för långvarig arbetslöshet. Det finns en grupp unga som inte klarar av gymnasiet

av flera olika skäl som riskerar att hamna i en situation där de är utan sysselsättning eller meningsfulla aktiviteter. Hedin (M) framhäver att folkhögskolor erbjuder en mer flexibel och anpassad skolmiljö och kan vara en nystart för de unga som inte gått klart gymnasiet. För närvarande köper Stockholms stad ett fåtal platser till folkhögskolor varje år. Hedin (M) föreslår, mot denna bakgrund att Stockholms stad utvecklar möjligheten att köpa utbildningsplatser på folkhögskolor till enskilda individer under 18 år som inte klarar gymnasieskolan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på Avdelning förebyggande och främjande i samråd med Avdelning individ och familj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen instämmer med motionären om att det är viktigt att tidigt fånga unga under 18 år som varken studerar eller arbetar med olika insatser för att minimera risken för långtidsarbetslöshet och utanförskap. Enligt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) finns det 130 000 unga i åldrarna 16–29 år som varken studerar eller arbetar i Sverige.¹ I Enskede-Årsta-Vantör ligger motsvarande siffra på 1338 personer, vilket motsvarar 7,5 procent av alla unga i åldersspannet som bor i stadsdelsområdet.² Det är störst andel unga som varken studerar eller arbetar i stadsdelarna Rågsved, Hagsätra och i Östberga.

Alla unga under 20 år som inte går gymnasiet omfattas av kommunens aktivitetsansvar (KAA) som organisatoriskt ligger under arbetsmarknadsförvaltningen. Stadsdelsförvaltningen har ett nära samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och kommunens aktivitetsansvar. Verksamheten arbetar uppsökande och stödjande där målgruppen får ta del av arbetsmarknadsinsatser, kuratorsstöd och hjälp med att söka arbete. Även skolorna i Stockholms stad samverkar med kommunens aktivitetsansvar och hänvisar dit vid behov om till exempel en ungdom väljer att hoppa av från skolan. Varje ungdom som tar stöd via kommunens aktivitetsansvar får ett skräddarsytt program utifrån ungdomens behov.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till att undersöka möjligheten till fler platser på folkhögskolor till unga under 18 år som varken studerar eller arbetar. Stadsdelsförvaltningen vill även lyfta vikten av förebyggande insatser såsom skolsociala teamet som arbetar i tvärprofessionella team bestående av socialtjänst och skolpersonal/elevhälsan för att fånga upp unga i årskurs 4-9 som har

¹ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor. *Unga som varken arbetar eller studerar*. [Unga som varken arbetar eller studerar | MUCF](#) [2025-04-07].

² Senaste statistiken är från 2022.

problematiske skolfrånvaro. Ett tidigt förebyggande arbete i skolan kan på sikt generera att fler unga går klart sin skolgång.

Jämställdhetsanalys

Enligt MUCF är det 6 procent av alla killar i Sverige mellan 16–24 år som varken studerar eller arbetar. Motsvarande siffra för tjejer ligger på 4,9 procent.³ I Enskede-Årsta-Vantör syns liknande siffror, där 56 procent av alla unga som varken arbetar eller studerar i åldrarna 16–29 år är män och 44 procent är kvinnor. En möjlig förklaring till att det är fler män än kvinnor som varken arbetar eller studerar är att fler flickor i högre grad väljer att studera på eftergymnasial nivå.⁴

Barnrättsperspektiv

Barnkonventionen lyfter att alla barn har rätt till att utvecklas, få ta del av utbildning samt stöd och skydd. Alla barn har även rätt att delta i samhället. Barn som varken går i skola eller arbetar riskerar att hamna i ett socialt utanförskap där konsekvenserna har stor påverkan på barnets psykiska, fysiska och sociala hälsa. Orsakerna till att barn väljer att inte gå i skolan varierar men kan bland annat bero på mobbning, psykisk ohälsa, bristande stöd i skolan eller i hemmet samt neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Samhället har ett ansvar att identifiera hinder och hitta alternativ för att unga som inte har gått klart skolan för att skapa förutsättningar för ett framtida liv.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Jenny Johansson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion om folkhögskolor som väg till självständighet och inkludering.

³ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor. *Ung idag*. [Ung idag | Varken arbetar eller studerar \(uvas\)](#) [2025-04-25].

⁴ Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU). *Unga som varken arbetar eller studerar – En beskrivning av gruppen och effekter av insatser för att möta problemet*. 2021.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-06-03
Jenny Johansson, Avdelningschef	2025-06-03